

203/4 BOTNELVA (STRUPSKARDELVA)

FYLKE: Troms

Kommune: Lyngen

Nedbørfelt: 27 km²

Toppunkt: 1306 m o.h.

Utløpspunkt: 0 m o.h.

Marin grense: 63 m o.h.

Kraftpotensial: -

SP-kategori: -

Økonomiklasse: -

Naturgeogr. region: 44a

Botnelva ligger i vestre del av Lyngsalpene og renner ut i Sør-Lenangsbotn. Det er nabovassdrag til Jægerelva.

Klimaet er suboseanisk til svakt kontinentalt og varierer fra humide til svakt humide forhold. Årsnedbør er 740-1100 mm.

Strupskarddalen er nederst relativt vid med et landskap preget av store moreneavsetninger. Dalen smalner av opp mot Blåvatn, der breer og botner fører opp mot Jægervasstindan i sørvest. Høyeste punkt er Støveltindan i sørvest. Fjellpartiene utgjør sentrale, vestlige deler av Lyngsalpene. Østlige deler av vassdraget er meget bratt og svært steinete. Her er det flere større og mindre breer og lite eller ingen vegetasjon. Flere større vann ligger etter hverandre nedover vassdraget. Øverst i vassdraget fra øst mot vest i Strupskardet ligger Strupskardvatnan og Blåvatnet. Elva renner i stryk mesteparten av strekningen.

Berggrunnen er dominert av gabbro. I nedre del finnes også kvartsitt og fyllitt.

I vestlige og lavereliggende deler vokser en del småvokst bjørkeskog med blåbær som vanligste art i feltsjiktet. Andre løvtrær og noe furu opptrer i bjørkeskogen. Små bestand med furu finnes stedvis. Dalbunnen har på grove tørre moreneforekomster skogløse partier med fattig usammenhengende rabbesamfunn. Store myrområder forekommer i sør.

Vassdraget har svært få tekniske inngrep. Det er ingen bosetning. Ved utløpet krysser vei og kraftlinje og her er det noen hytter, små grustak og reingjerder (slakteanlegg).

Naturfaglige verdier

Vassdraget er nabovassdrag til Jægerelva og kommer fra Lyngsalpene. Det representerer en betydelig karrigere natur. Vassdraget har store naturfaglige verneverdier og dekker sammen med Jægerelva vesentlige deler av naturtypene i de ytre strøk av Lyngsalpene. Deler av objektet inngår i Naturvernrådets forslag om nasjonalpark i Lyngsalpene (NOU 1986:13).

Geofag

Strupskarddalen har moreneserier av nasjonal verdi, avsatt 10-11000 år før nåtid. Blokkøra i Sør-Lenangsbotn er en midlertidig fredet kvartærgeologisk forekomst, den eldste i serien av lokalavsatte morener.

*Stor verneverdi ****

Botanikk

Vassdraget har flere vegetasjonstyper og en flora som har interessante verneverdige forekomster. Den mest verdifulle vegetasjonen finner en på området med morene ved elva og på elveøra sør for Sør-Lenangen. Strandengene ved utløpet av elva er av internasjonal verneverdi. Dette området inngår i

Utkast til verneplan for våtmarksområder i fylket som Sørlenangsbotn naturreservat. Denne lokaliteten ligger i fortsettelsen av Stormyra naturreservat i nabovassdraget Jægerelva.

*Meget stor verneverdi *****

Landfauna

Vassdraget har 32 kjente fuglearter. Våtmarksområdet på Flåtán bør sikres som våtmarksområde for fugl. Dette området har nasjonal verdi i ornitologisk sammenheng og strekker seg fra utoset og sørvestover på det flate morenelandskapet. Denne lokaliteten ligger i fortsettelsen av Stormyra naturreservat. Fjæreområdet i Sør-Lenangsbotn er et nasjonalt verneverdig område for våtmarksfugl, bl.a. et viktig trekk-, raste-, fjærfellings- og hekkeområde.

Hare, rev, mink og elg forekommer året rundt i faste bestander. Elgområdet er i nedre del, i lavlandet.

*Stor verneverdi ****

Vannfauna

Elektrolyttverdier og pH er noe høyere i nedre del. Det er tatt bunnprøver og småkrepsprøver i tre vann som har klart forskjellig næringsstatus innenfor oligotrofe/ultraoligotrofe sjøer. I Aspevatn er faunaen sammensatt av relativt mange grupper, mens Blåvatn har en ytterst sparsom fauna, og i nedre Strupskardvatn er det ikke funnet dyr i det hele tatt. Nedre del har middels tetthet av bunndyr, men relativt få grupper/arter er representert. Biotoputvalget er relativt stort med interessante gradienter for sjøer, men begrenset når det gjelder rennende vann. Vassdraget er ikke påvirket av tekniske inngrep og representerer bretypen med sin fattige, men spesielle fauna.

Fallet fra de to nederste vannene er på ca 3%. Elva er derfor hovedsakelig for stri for gyting og oppvekst av laks. I tillegg til dette har elvebunnen svært lite begroing pga. brepåvirkning. Botnelva har ikke særlig produksjonspotensial for laksefisk. Elva kan imidlertid brukes som vandringsvei for evt. sjørøye i de små vannene.

*Stor verneverdi ****

Kulturminneverdier

Det er gjort steinalderfunn ved gården Botn. Skriftlige kilder forteller om kystsamisk bosetning i Lyngen fra 1600- tallet. Ressursene i området har vært utnyttet både av kystsamer og reinnomadiserende samer. Her har vært sommerarbeidområder for reindriften. Nær elva ved utløpet ligger det en teltboplass og rester av et reingjerde. Øst for utløpet ligger småbruket Botn med et verdifullt lite bygningsmiljø.

Området har vært brukt av ulike etniske grupper gjennom et langt tidsrom. Kulturminnene har kunnskapsverdier i lokal sammenheng. Kulturlandskapet har store opplevelsesverdier.

*Middels verneverdi ***

Friluftstinteresser

Vassdraget har meget store opplevelsesverdier med sine rike landskapskvaliteter og med flere vernede og foreslått vernede områder. Tilgjengeligheten i nedre del av vassdraget er god. I friluftslivssammenheng har dalen en viktig funksjon som turområde både sommer og vinter med muligheter for å krysse halvøya, samtidig som den brukes som utgangspunkt for krevende naturstudier i området. Strupskarddalen inngår i forslag til avgrensning for Lyngsalpene landskapsvernområde.

*Meget stor verdi *****

Landbruksinteresser Jord- og skogbruk

Det er ikke jord- eller skogbruksinteresser av betydning i dette området.

*Liten verdi **

Reindrift

Nedbørfeltet ligger i Rendalen reinbeitedistrikt som er vår-, sommer- og tidlig høstbeite for rein som er på vinterbeite i Vest-Finnmark. Pr. 1.4. 1989 var det meldt inn fire driftsenheter med til sammen 1251 rein i distriktet. Nedbørfeltet nyttes i første rekke som vår- og tidlig høstbeite. Reineierne har arbeidsanlegg og beitehage i nedbørfeltet og det er et viktig oppsamlingsområde i forbindelse med bruk av anleggene og flytting. Det er små muligheter for utvidelse av reindriften i distriktet.

*Meget stor verdi *****